

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg
Arbete och bistånd, barn och ungdom
Hans Peters
tfn 508 04 016

Tjänsteutlåtande
20 juli 2006

1 (4)

Dnr 512 - 402 - 2006

Sammanträde 29 augusti 2006

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Redovisning av situationen beträffande familjevården i Hässelby-Vällingby.

Uppdrag från stadsdelsnämnden, 2006-03-28 § 32.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Birgitta Härröd
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen lämnar härmed begärd redovisning beträffande familjevården och hur den utvecklats i förhållande till de synpunkter som lämnades i revisionsrapporten nr 14/november 2005 och som främst gällde brister i dokumentationen och att vårdplanerna ej fanns som separata dokument i akten. Detta är numera åtgärdat och förvaltningen räknar med att kunna förbättra dokumentationen, kvalitetssäkringen och internkontrollen ytterligare under hösten 2006 då utrednings- och uppföljningsmetoden BBIC (Barns behov i centrum) implementeras i verksamheten.

Bilaga: Protokollsutdrag från stadsdelsnämndens sammanträde den 28 mars 2006, § 32.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Individ och familjeomsorg, Arbete och bistånd, barn och ungdom.

Ärendet

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 mars 2006, §32, med anledning av revisionskontorets rapport nr 14/november 2005, att ge stadsdelsförvaltningen i uppdrag att lämna en redovisning beträffande familjevården i Hässelby-Vällingby och hur den utvecklats sedan december 2003.

Förvaltningens yttrande

Revisionsrapport 2003

En översyn av familjevården i Hässelby-Vällingby och ytterligare fyra stadsdelar gjordes av stadens revisorer 2003. I denna riktades en del kritik mot förvaltningen, främst att vårdplanerna ej fanns som separata dokument. Den fortsatta vården beskrevs då under särskild rubrik i de överväganden och omprövningar som redovisas i nämnden varje halvår. Numera finns separata vårdplaner i alla ärenden.

Denna redovisning utformas med samma rubriker som revisionsrapporten 2003 så att jämförelser kan göras på ett enkelt sätt. För kännedom kan nämnas att Länsstyrelsen i Stockholms län under hösten 2006 kommer att granska familjevården i fem kommuner/stadsdelar i länet. Hässelby-Vällingby ingår i den granskningen. Stadsdelsnämnden kommer därför att få ytterligare redovisning av familjevården under hösten 2006.

Aktiva insatser behövs för att säkerställa tillgången på familjehem

Stadsdelen köper stadens centrala tjänster vad gäller rekrytering och utbildning av nya familjehem (kostnad 185 tkr/år). Det är en central enhet där tre personer, Familjehemskonsulterna, arbetar specifikt med dessa frågor. Till enheten är också en psykolog knuten. Tyvärr har det under de sista åren blivit allt svårare att rekrytera nya familjer, vilket gäller för alla kommuner i hela landet. Under hösten 2005 genomförde Familjehemskonsulterna en kampanj i samarbete med andra storstäder i Sverige, där också behovet av familjehem lyftes fram i media.

Kampanjen gav visst resultat men har ej täckt behovet av nya familjehem fullt ut. När det gäller att rekrytera familjer till syskon och barn med speciella behov, t.ex allergi är det extra svårt och tar lång tid. Som exempel kan nämnas att stadsdelens familjevård själva i början av våren 2006 annonserade i några tidningar på cirka 20 mils radie från Stockholm. Annonser gav två svar som tyvärr inte motsvarade kraven. Sammanfattningsvis kan sägas att familjehem hittas till alla barn men det tar alltför lång tid. Samarbetet med Familjehemskonsulterna är bra och det är förvaltningens uppfattning att deras arbete bedrivs på ett mycket bra sätt. Det är sannolikt flera faktorer som påverkar familjers intresse av att åta sig familjehemsuppdrag, bl a är barnens problematik ofta mycket svår.

Anknytningshem måste bedömas lika noga som andra familjehem

Samma utredningsförfarande används när det gäller anknytningshem som vid utredning av andra familjehem, dvs den familjediagnostiska intervjumetoden som kallas "Kälvestensmetoden". I vissa fall tolereras förhållanden i anknytningshem som ej skulle godkännas i andra familjer. Det är i de fall då andra positiva faktorer

bedöms överväga de negativa. Bedöms hemmet som olämpligt utifrån barnets behov godkänns ej anknytningshem. Samma förhållanden råder nu som under 2003.

Arbetet med vård och behandlingsplaner behöver utvecklas

Som nämnts ovan fick stadsdelen kritik i den granskning som genomfördes 2003 vad gäller att vårdplan ej fanns som separata dokument i alla ärenden. De var i vissa fall ej heller uppdaterade. Numera finns separat vårdplan i alla ärenden. De är dock i flera fall ej underskrivna av barnens föräldrar. Det beror på att många föräldrar har svår psykisk problematik eller är inne i ett aktivt missbruk, vilket gör det svårt att diskutera planen med dem. En del föräldrar har också släppt kontakten med sina barn och bor på andra håll i landet. Det skulle kräva fler handläggare för att på allvar försöka arbeta upp kontakten med dessa föräldrar. Hässelby-Vällingby är pilotstadsdel när det gäller införande av BBIC (Barns behov i centrum) som är en utrednings- och uppföljningsmetod. Detta kommer att främja arbetet med vård- och behandlingsplaner. Implementering av metoden avses påbörjas i september 2006.

Stödet till familjehemmen behöver förstärkas

De tjänster som stadsdelen köper av Familjehemskonsulterna inkluderar introduktionsutbildning liksom fortlöpande utbildning till familjehemmen. Utbildningarna har mycket hög kvalitet och är uppskattade av deltagarna. Svårigheten är att motivera familjehemmen att i tillräcklig omfattning delta. Oftast är utbildningarna i Stockholm och det medför långa resor för en del familjehem. Det skäl som de flesta familjehem anger som grund för att de inte alltid deltar i utbildningarna är tidsbrist. Familjerna har ofta egna barn plus ett eller flera placerade barn. Det medför fullt program vad gäller skjutsar och annat deltagande i barnens fritidsaktiviteter som gör att tiden är hårt inbokad. Vi nyplaceringar påtalas dock detta krav på vidareutbildning och det skrivs in i de avtal som upprättas med familjehemmen i samband med placering.

Behovet av kontakt mellan barn och föräldrar bör uppmärksammas

Det är av största vikt att kontakten mellan barn och föräldrar upprätthålls. Där detta är möjligt ökar sannolikheten för en hemflyttning på sikt. Svårigheten är dock att de föräldrar som idag får sina barn placerade i familjehem ofta har en mycket svår problematik. Missbrukande föräldrar har ofta svårt att hålla uppgjorda tider och uteblir ofta från inplanerade besök. Vissa föräldrar är periodvis inne i psykotiska tillstånd som omöjliggör träffar med barnet. I mycket hög grad handlar det om en personell resursfråga. Föräldrarna behöver i mycket hög omfattning ledsagning av personal vid besöken. Detta medför att det är svårt att upprätthålla en tät besöksfrekvens. I vissa fall väcker föräldrabesöken rädsla hos barnen, t ex i de fall då föräldern utsatt barnet för våld eller då barnet bevittnat våld

Tillsynen och uppföljningen av familjevården måste skärpas

Familjevården i stadsdelen tillhör organisatoriskt Placeringsgruppen som tillhör Barn- och ungdomssektionen som arbetar med olika typer av myndighetsutövning som rör barnfamiljer. Placeringsgruppen har förmånen att ha mycket kvalificerade socialsekreterare som arbetar som familjevårdsinspektörer. Personalomsättningen i gruppen är obefintlig sedan många år tillbaka. Detta medför en mycket god kontinuitet i ärendena. Handläggarna lär efterhand känna de placerade barnen, deras föräldrar och familjehem på ett mycket bra sätt. Det är sex socialsekreterare som arbetar som familjevårdsinspektörer som utöver familjevård också handlägger

ärenden där barnen är placerade i HVB hem. Vid årsskiftet 2005/2006 var 86 barn placerade i familjehem. 20 barn nyplacerades under året och 15 placeringar upphörde. Vid tillsynsbesöken talar man alltid enskilt med barnen. Varje år förs statistik över bl.a hur många besök varje placerat barn fått under året.

2005 års siffror ser ut på följande sätt:

Av de helårsplacerade barnen har 34 % fått 2 besök, 15% har fått 3 besök, 17% fått 4 besök, 8 % har fått 5 besök och 19% har fått mellan 8 och 13 besök. 7% av barnen som var aktuella under året hade endast ett besök. Det gäller barn som avslutade sin placering under första halvåret och barn som placerades mycket sent på året.

Halvårsrapporterna till nämnden skrivs i allmänhet inom rätt tidsram. I vissa fall kan förseningar uppstå pga hög arbetsbelastning. Om akuta händelser inträffar i vissa ärenden måste det prioriteras framför planerat skrivarbete. Man ligger periodvis också efter med journalskrivning i vissa ärenden.

Dokumentationen måste systematiseras bättre och göras mer enhetlig

Vid revisionen 2003 gjorde inte alla familjevårdsinspektörer anteckningar i stadens dokumentationssystem paraplyet. Det gör man nu sedan minst två år tillbaka. Ökad systematik och likhet i dokumentation kommer att öka då BBIC införs under hösten.

Arbetet med kvalitetssäkring och internkontroll bör utvecklas

Även i detta avseende kommer BBIC- metoden att vara till hjälp. Inom metoden finns tydligt formulerat just hur uppföljning görs utifrån ett ökat barnperspektiv. Den årsstatistik som görs varje år och som följs upp av socialtjänstnämnden, är också ett bra instrument för interkontroll

- - - - -